

La policia sota escrutini europeu

La violència policial a la Unió Europea no és un fenomen aïllat, sinó un repte estructural vinculat als mecanismes de control institucional. L'absència d'investigacions independents i de sancions efectives compromet directament els principis de l'ODS 16 i la qualitat democràtica dels estats membres.

Decenes de detinguts en París en una nova protesta

Font: Atresmedia

La Unió Europea es fonamenta sobre el respecte als drets humans, la dignitat de la persona i l'estat de dret. Tanmateix, aquests principis entren en tensió quan l'ús de la força per part de les forces de seguretat supera els límits de la proporcionalitat i no existeixen mecanismes efectius de control. En aquest sentit, la violència policial esdevé una problemàtica clau en relació amb l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 16, especialment pel que fa a la reducció de la violència, l'accés a la justícia i la rendició de comptes institucional.

L'ús legítim de la força és una prerrogativa necessària de l'Estat per garantir l'ordre públic, però aquest ús ha d'estar sotmès a criteris estrictes de legalitat, necessitat i proporcionalitat. Quan aquests criteris no es compleixen i les vulneracions no són investigades de manera independent, es produeix una ruptura entre les institucions i la ciutadania, que afecta directament la confiança democràtica.

Diversos organismes europeus han alertat que la violència policial no és un fenomen aïllat ni exclusiu de contextos autoritaris, sinó que també es manifesta dins d'estats membres de la Unió Europea amb sistemes democràtics consolidats. El problema no rau únicament en l'existència d'abusos, sinó en la manca de mecanismes efectius de rendició de comptes, especialment quan els propis cossos policials investiguen les seves actuacions.

El cas de França és un dels més documentats a nivell europeu. En els darrers anys, especialment arran de protestes socials com el moviment dels *gilets jaunes* o les mobilitzacions contra reformes laborals, s'ha registrat un ús reiterat de la força policial amb conseqüències greus per a la integritat física de manifestants. Organitzacions de drets humans han denunciat lesions greus causades per armes menys letals, com les bales de goma o les granades atordidores (International Amnesty, 2020).

Amnistia Internacional ha assenyalat que a França existeix un patró preocupant d'ús excessiu de la força, així com deficiències estructurals en els mecanismes d'investigació de les denúncies contra agents de policia, especialment pel paper limitat d'òrgans independents (International Amnesty, 2023).

Aquestes preocupacions han estat reforçades pel Tribunal Europeu de Drets Humans, que ha condemnat França en diverses ocasions per no investigar adequadament denúncies de violència policial, considerant que aquesta manca d'investigació vulnera l'article 3 del Conveni Europeu de Drets Humans, relatiu a la prohibició de tractes inhumans o degradants.

A Espanya, la violència policial es manifesta de manera menys visible però igualment significativa, especialment en contextos de protestes, control migratori i actuacions en espais de privació de llibertat. Diversos informes han denunciat l'ús desproporcionat de la força en actuacions policials, així com la dificultat per identificar agents responsables a causa de la manca d'identificació visible.

El Defensor del Poble ha advertit reiteradament sobre les limitacions dels mecanismes interns d'investigació policial i ha reclamat una major independència en l'examen de les denúncies per abusos, assenyalant que la impunitat erosiona la confiança ciutadana en les forces de seguretat (*Informes Anuals*, n.d.).

A escala europea, el TEDH també ha condemnat Espanya en diversos casos per no dur a terme investigacions eficaces sobre denúncies de maltractaments policials, posant l'accent en la necessitat d'investigacions ràpides, imparcials i exhaustives com a requisit essencial de l'estat de dret.

El cas de Grècia presenta una combinació especialment preocupant d'ús excessiu de la força policial i debilitament dels mecanismes de control. En el context de protestes socials, operatius de control migratori i actuacions en centres de detenció, s'han documentat nombroses denúncies d'abusos, incloent-hi pallisses, detencions arbitràries i tractes degradants.

Policia agredint a una protestant a Grècia

Font: AP Photo/Lefteris Pitarakis

Amnistia Internacional i Human Rights Watch han denunciat que a Grècia les investigacions sobre violència policial són lentes, opaques i sovint ineficaces, fet

---

que genera una percepció generalitzada d'impunitat (International Amnesty, 2021).

El propi Consell d'Europa ha expressat la seva preocupació per la manca d'un sistema independent i plenament funcional per investigar abusos policials, advertint que aquesta situació vulnera els estàndards europeus de rendició de comptes.

Aquests tres casos posen de manifest un patró comú dins la Unió Europea: la dificultat per garantir una rendició de comptes real i efectiva quan els abusos són comesos per agents de l'Estat. Aquesta manca de responsabilitat no només afecta les víctimes directes, sinó que debilita la confiança col·lectiva en les institucions públiques.

Des de la perspectiva de l'ODS 16, la violència policial no és únicament una qüestió de seguretat, sinó un indicador clau de la qualitat democràtica d'un Estat. Quan l'ús de la força no està sotmès a control judicial independent, es vulneren els objectius de reducció de la violència (16.1), d'accés a la justícia (16.3) i de construcció d'institucions responsables (16.6).

En conclusió, la persistència de la violència policial i la manca de mecanismes eficaços de rendició de comptes a diversos estats membres demostren que la Unió Europea encara afronta reptes interns significatius en matèria de drets humans. Sense transparència, investigacions independents i sancions efectives, la legitimitat de l'acció policial es veu erosionada, i l'estat de dret esdevé incomplet.

*El Prat de Llobregat, 18 de
febrer 2026*

References

Informes anuals. (n.d.). Defensor del Pueblo: Home. Retrieved February 27, 2026, from <https://www.defensordelpueblo.es>

International Amnesty. (2020, juny 11). *Francia: El procesamiento del policía que agredió al voluntario del campo de Calais envía un mensaje contra la impunidad.* AMnistia Internacional.

<https://www.amnesty.org/es/latest/news/2020/06/france/>

International Amnesty. (2021, juny 23). *Grecia: Las devoluciones ilegales y la violencia contra las personas refugiadas y migrantes son su política de fronteras de facto.* Amnistia Internacional.

<https://www.amnesty.org/es/latest/news/2021/06/greece-pushbacks-and-violence-against-refugees-and-migrants-are-de-facto-border-policy-2/>

International Amnesty. (2023, juliol 13).

<https://www.amnesty.org/es/latest/news/2023/07/france-nahel-shooting-highlights-need-for-overhaul-of-police-firearms-rules-and-an-end-to-systemic-racism-in-law-enforcement/>. Amnistia Internacional.

<https://www.amnesty.org/es/latest/news/2023/07/france-nahel-shooting-highlights-need-for-overhaul-of-police-firearms-rules-and-an-end-to-systemic-racism-in-law-enforcement/>